

1. számú melléklet (BAT)

2.2 AZ ALKALMAZOTT ELÉRHETŐ LEGJOBB TECHNIKA

Az elérhető legjobb technikákat a *BAT-következtetések az intenzív baromfi- vagy sertéstenyésztésről* c. dokumentum két szinten vizsgálja. Az első szinten a teljes (intenzív) baromfi- és sertéstenyésztési szektorra értelmezhető és alkalmazandó Általános BAT következtetéseket (1. szakasz), míg a második szinten kifejezetten a baromfitenyésztésre vonatkozó ajánlásokat (3. szakasz) ismerteti. A második szintű BAT technikák közül az Agrowitt Kft kecskédi telephelyére csak a 3.1.2. A brojlerek tartására szolgáló épületek ammóniakibocsátására vonatkozó BAT-következtetések szakasz vonatkozatható.

A BAT-következtetésekben felsorolt és bemutatott technikák nem előíró jellegűek és nem teljeskörűek. Más olyan technikák is alkalmazhatók, amelyek garantálják a környezetvédelem legalább azonos szintjét. Eltérő rendelkezés hiányában a BAT-következtetések általánosan érvényesek.

2.3 ÁLTALÁNOS BAT KÖVETKEZTETÉSEK

2.3.1 Környezetirányítási rendszerek (EMS)

BAT elvárás	BAT megfelelés
BAT 1. Környezet- irányítási rendszer (EMS) bevezetése és működtetése	A vállalat írott formában nem fogalmazta meg környezeti politikáját, illetve EMS rendszerét. A vezetőség elkötelezett a környezetközpontúság mellett. Megtervezték a tevékenységeket, folyamatokat, célokat, valamint a kompetenciát és felelősséget, rendszeresen vizsgálják a technológia hatékonyságát, melyek megvalósulását rendszeresen ellenőrzik. Környezetvédelmi megbízottat alkalmaznak. Az előírt nyilvántartásokat vezetik, a vállalat elkötelezte magát a tisztább technológiák irányába ható fejlesztések mellett. Kárelhárítási tervvel rendelkeznek. <i>A zajvédelmi intézkedésekkel a BAT 9.-ben, a bűzszennyezés elleni intézkedésekkel pedig a BAT 12.-ben foglalkozunk.</i>

2.3.2 Jó gazdálkodás

BAT elvárás	BAT megfelelés
BAT 2. A környezeti hatások megelőzése vagy csökkentése, az általános	A vizsgált telephely külterületen helyezkedik el, az 1960-as évektől állattartó telepként, jelenleg családi gazdaságként működik, a telephelyet folyamatosan fejlesztik. A dolgozókat rendszeresen oktatják, a képzéseken fontos hangsúlyt kap a tartástechnológia, a trágyakezelés, és a vészhelyzetre való felkészülés is. A telephely rendelkezik üzemi kárelhárítási tervvel, mely tartalmazza a

teljesítmény javítása	lehetséges vészhelyzeteket, a cselekvési terveket és a szükséges kárelhárító eszköz szükséglet is. A tervet rendszeresen oktatják. Rendszeresen végeznek karbantartást, szükség esetén haladéktalanul elvégzik a javításokat. Az elhullott állatokat elszállításig zárt konténerhűtőben tárolják.
------------------------------	---

2.3.3 Takarmányozás

BAT elvárás	BAT megfelelés
BAT 3. Az összes kiválasztott nitrogén és ammóniakibocsátás csökkentése, megfelelő étrend és táplálási stratégia kialakítása	A technológia során alacsony fehérje tartalmú, jól emészthető aminosavakat tartalmazó, 3 típusú: indító, hizlaló és befejező tápot adnak az állománynak, igazodván az állomány szükségleteihez.

BAT elvárás	BAT megfelelés
BAT 4. Az összes kiválasztott foszfor csökkentése, megfelelő étrend és táplálási stratégia kialakítása	3 fázisú, könnyen emészthető foszfát tartalmú takarmányt használnak, mely adalékanyagként fitáz enzimet is tartalmaz.

2.3.4 Hatékony vízfelhasználás

BAT elvárás	BAT megfelelés
BAT 5. Hatékony vízfelhasználás	A vízfelhasználást nyilvántartják. Vízszivárgás esetén igyekeznek feltárni a problémát és javítani a hibát. Magasnyomású gőztisztítást alkalmaznak állományváltáskor. Szelepes, csöpögésmentes itatókat használnak, melyeket rendszeresen ellenőriznek, szükség esetén beállítanak. Az esővizet nem hasznosítják tisztításra, az a burkolatlan területeken elszikkad.

2.3.5 Szennyvízkibocsátás

BAT elvárás	BAT megfelelés
BAT 6. Szennyvízképződés csökkentése	Az udvart igyekeznek minimális mértékben/területen sem szennyezni. A vízfelhasználást magasnyomású gőztisztítás alkalmazásával minimalizálják. A telephelyen keletkező kommunális jellegű szennyvizet közüzemi hálózaton keresztül vezetik el, ami nem szennyezheti az elszikkadó esővizet.

BAT elvárás	BAT megfelelés
BAT 7. A vízbe történő szennyvízkibocsátás csökkentése	A telephelyen csak kommunális jellegű szennyvíz keletkezik, a technológiából nem keletkezik szennyvíz.

2.3.6 Hatékony energiafelhasználás

BAT elvárás	BAT megfelelés
BAT 8. A gazdaság hatékony energia felhasználása	Automatizált szellőztetést, illetve klímakomputer vezérelt kombinált szellőztetési rendszert alkalmaznak. Az istállók fűtésére központi vezérlésű, függesztett gáz-infrasugárzós fűtési technológiát (műanyag), illetve hőlégfúvókat alkalmaznak. Az istállóépületek hagyományos téglafal szerkezetűek, vasbeton pillérekkel erősítettek, szigeteltek. A nyeregtetők szintén szigeteltek. Energiahatékony LED világítást alkalmaznak az istállókban.

2.3.7 Zajkibocsátás

BAT elvárás	BAT megfelelés
BAT 9. A zajkibocsátás megelőzése vagy csökkentése érdekében zajkezelési terv kidolgozása és végrehajtása az EMS rendszer részeként	A BAT 9. csak olyan esetekben alkalmazható, ahol az érzékeny területeken zajártalomra lehet számítani és/vagy azt igazolták. A telephely zajvédelmi hatásterülete érint védett területeket, de a létesítmény zajkibocsátása nappali és éjjeli időszakban is megfelel a vonatkozó környezeti zajvédelmi előírásoknak, így ez a BAT ebben az esetben nem alkalmazható.

BAT elvárás	BAT megfelelés
BAT 10. A zajkibocsátás megelőzése vagy csökkentése	A telephely érzékeny (lakott) területtől több mint 200 m-re, külterületen helyezkedik el. A technológia kialakítása és üzemeltetése során nagy figyelmet fordítanak a zajterhelés csökkentésére. Lehetőség szerint alacsony zajszintű berendezéseket alkalmaznak. A telephelyet por és zajvédő növényávval ültették körbe.

2.3.8 Porkibocsátás

BAT elvárás	BAT megfelelés
BAT 11. Állattartó épületekből származó porkibocsátás csökkentése	Alomanyagként jellemzően friss búzaszalmát alkalmaznak. Ad libitum takarmányozást folytatnak. A közlekedési utakat száraz időben locsolással pormentesítik.

2.3.9 Búzkibocsátás

BAT elvárás	BAT megfelelés
BAT 12. A gazdaságból származó búzkibocsátás megelőzése vagy csökkentése érdekében búzszennyezés elleni intézkedési terv kidolgozása, végrehajtása és rendszeres felülvizsgálata az EMS rendszer részeként	A BAT 12. csak olyan esetekben alkalmazható, ahol az érzékeny területeken búzártalomra lehet számítani és/vagy azt igazolták. A technológiából származó búzhatás számított hatástávolsága a szagküszöb értékre 88 m, míg az erős szagérzet kialakulásának hatástávolsága 27,5 m. A telephely környezetében legközelebb található lakóépületek a telephely határától mért 220 m-nél távolabb helyezkednek el. A telephely bűzterhelésével kapcsolatban lakossági panasz nem érkezett, így ez a BAT ebben az esetben nem alkalmazható.

BAT elvárás	BAT megfelelés
BAT 13. A gazdaságból származó búzkibocsátás megelőzése vagy csökkentése	Érzékeny területek a telephelytől mért 200 m-nél távolabb helyezkednek el. A telephelyet 6 méter széles növény/erdősávval ültették körbe. A turnusváltások során keletkező istállótrágyát igyekeznek mielőbb kijuttatni és a talajba dolgozni.

2.3.10 Kibocsátás szilárd trágya tárolásból

BAT elvárás	BAT megfelelés
BAT 14. A szilárd trágya tárolása során a levegőbe jutó ammóniakibocsátás csökkentése	A turnusváltások alkalmával kitermelt trágyát csak abban az esetben tárolják ideiglenesen, ha azt aktuálisan nem tudják kijuttatni a földekre.

BAT elvárás	BAT megfelelés
BAT 15. A szilárd trágya tárolásából a talajba és a vízbe jutó kibocsátás megelőzése vagy csökkentése	A telephelyen 1 db 900 m ² -es, és 1 db 200 m ² -es, 2 m oldalmagasságú szigetelt beton trágyatároló található, melyeket vízzáró csurgalékvízgyűjtővel szereltek fel. Ezek a tárolók elegendő tárolókapacitást biztosítanak olyan esetekre, amikor a trágya aktuálisan nem juttatható ki a földekre.

2.3.11 Kibocsátás hígtrágya tárolásból

BAT elvárás	BAT megfelelés
BAT 16. A hígtrágya tárolása során a levegőbe jutó ammóniakibocsátás csökkentése	A BAT 16. nem releváns, mert a telephelyen nem képződik hígtrágya.

BAT elvárás	BAT megfelelés
BAT 17. A hígtrágya földtöltésben való tárolása során a levegőbe jutó ammóniakibocsátás csökkentése	A BAT 17. nem releváns, mert a telephelyen nem képződik hígtrágya.

BAT elvárás	BAT megfelelés
BAT 18. A talaj és a vizek hígtrágya begyűjtéséből, elvezetéséből, továbbá trágyatárolóból származó szennyeződésének megelőzése	A BAT 18.-ban leírt technikák jelentős része nem releváns, mert a telephelyen nem képződik hígtrágya. A trágyatárolók és azok csurgalékvízgyűjtőinek szerkezeti épségét, vízzáróságát rendszeresen ellenőrzik, szükség esetén javítják.

2.3.12 A trágya feldolgozása a gazdaságban

BAT elvárás	BAT megfelelés
BAT 19. Amennyiben a trágyát a gazdaságban dolgozzák fel, a levegőbe és vízbe történő nitrogén-, foszfor- és bűzkibocsátás, valamint a mikrobiológiai kórokozók kibocsátásának csökkentése, továbbá a trágya tárolásának és/vagy kijuttatásának megkönnyítése	A keletkező almostrágyát nem szükséges feldolgozni, mert könnyen és költséghatékonyan el tudják szállítani kijuttatásra az Agrowitt Kft és a Kft tulajdonosainak földterületeire.

2.3.13 A trágya kijuttatása

BAT elvárás	BAT megfelelés
BAT 20. A szilárd trágya kijuttatásából a talajba és vízbe történő nitrogén-, és foszforkibocsátás, valamint a mikrobiológiai kórokozók kibocsátásának megelőzése vagy csökkentése	A keletkező istállótrágyát a rendelkezésre álló földterület tulajdonságainak, az éghajlati viszonyoknak és a természetstechnológiai előírásoknak figyelembe vételével juttatják ki. A kijuttatási arányoknál figyelembe veszik a trágya tápanyagtartalmát az aktuális növénykultúra és talaj igényeit szem előtt tartva. A trágyázott területet rendszeresen szemrevételezik, a trágya kijuttatására használt gépeket rendszeresen karbantartják, és az igényeknek megfelelően állítják be és használják.

BAT elvárás	BAT megfelelés
BAT 21. A hígtrágya kijuttatása során a levegőbe jutó ammóniakibocsátás csökkentése	A BAT 21. nem releváns, mert a telephelyen nem képződik hígtrágya, így azt nem is tudják kijuttatni.

BAT elvárás	BAT megfelelés
BAT 22. A trágya kijuttatása során a levegőbe jutó ammóniakibocsátás csökkentése érdekében a trágya lehető leghamarabb bedolgozása a talajba	A szilárd trágyát trágyaszóróval juttatják ki a termőföldre, majd a kijuttatott trágyát lehetőség szerint azonnal beszántják, vagy esetenként más művelő eszközzel bedolgozzák a talajba.

2.3.14 A teljes termelési folyamat kibocsátása

BAT elvárás	BAT megfelelés
BAT 23. A baromfitenyésztésre vonatkozó teljes termelési folyamatból származó ammóniakibocsátás csökkentése érdekében a teljes termelési folyamatból származó ammóniakib. csökkentésének becslése vagy kiszámítása	Évente egy alkalommal becslést/számítást végeznek a teljes baromfitermesztési folyamatból származó ammóniakibocsátás csökkentésére vonatkozóan a végrehajtott BAT révén.

2.3.15 A kibocsátás monitorozása és az eljárás paramétere

BAT elvárás	BAT megfelelés
BAT 24. Az összes kiválasztott nitrogén és foszfor monitorozása a trágyában min. évi 1 alkalommal	Évente egy alkalommal elkészítik a nitrogén és foszfor anyagmérleget, illetve becslést készítenek a trágya teljes nitrogén és foszfortartalmának elemzésével.

BAT elvárás	BAT megfelelés
BAT 25. A levegőbe jutó ammónia kibocsátás monitorozása a megadott gyakorisággal	Évente egy alkalommal az anyagmérleg alkalmazásával becslést készítenek a levegőbe jutó ammónia monitorozására.

BAT elvárás	BAT megfelelés
BAT 26. A levegőbe jutó bűzkibocsátás monitorozása időszakos gyakorisággal	A BAT 26. csak olyan esetekben alkalmazható, ahol az érzékeny területeken bűzártalomra lehet számítani és/vagy azt igazolták. A technológiából származó bűzhatás számított hatástávolsága a szagküszöb értékre 88 m, míg az erős szagérzet kialakulásának hatástávolsága 27,5 m. A telephely környezetében legközelebb található lakóépületek a telephely határától mért 220 m-nél távolabb helyezkednek el. A telephely bűzterhelésével kapcsolatban lakossági panasz nem érkezett, így ez a BAT ebben az esetben nem alkalmazható.

BAT elvárás	BAT megfelelés
BAT 27. Az egyes állattartó épületek porkibocsátásának monitorozása min. évi 1 alkalommal	A porkoncentráció és a szellőztetési arány mérésen alapuló számítását vagy becslését a mérések /kibocsátási tényezők meghatározásának költsége miatt nem tartjuk alkalmazhatónak.

BAT elvárás	BAT megfelelés
BAT 28. A légtisztító rendszerrel felszerelt egyes állattartó épületek ammónia-, por- és/vagy bűzkibocsátásának monitorozása	Az állattartó épületeket nem szerelték fel légtisztító rendszerrel, így a BAT 28. esetünkben nem alkalmazható.

BAT elvárás	BAT megfelelés
BAT 29. A víz-, villamosenergia-, tüzelőanyag-, takarmányfogyasztás, a beérkező és távozó állatok száma, és a trágyatermelés monitorozása évente legalább egy alkalommal	A vízfogyasztást, a villamosenergiafogyasztást, a tüzelőanyagfogyasztást, a beérkező és távozó állatok számát, az elhullást, a takarmányfogyasztást és a trágyatermelést rendszeresen figyelik, nyilvántartják, rögzítik és ellenőrzik.

2.4 AZ INTENZÍV BAROMFITENYÉSZTÉSRE VONATKOZÓ BAT KÖVETKEZTETÉSEK

2.4.1 *A baromfiólak ammóniakibocsátása*

2.4.1.1 *A brojlerek tartására szolgáló épületek ammóniakibocsátása*

BAT elvárás	BAT megfelelés
BAT 32. A brojlerek tartására szolgáló egyes épületek ammóniakibocsátásának csökkentése	Mesterséges szellőztető rendszert alkalmaznak, mely az almot is szárítja. Csöpögésmentes, szelepes itatórendszert használnak, melyet rendszeresen ellenőriznek, biztosítván a szivárgásmentességét. Légtisztító rendszert nem alkalmaznak.